

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL T. Ž. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2019 m. liepos 3 d. Nr. 242-257
Vilnius

Lietuvos bankas gavo T. Ž. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2019 m. vasario 12 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu buvo apgadintas pareiškėjui priklausantis automobilis „Toyota Avensis“ (toliau – įvykis). Pareiškėjas kreipėsi į draudiką, apdraudusį įvykio kaltininko civilinę atsakomybę privalomuoju transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimu, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobiliui padarytą žalą. 2019 m. vasario 12 d. pareiškėjas draudiką informavo apie įvykį: užpildė pranešimo formą internetu, o vėliau tą pačią dieną elektroniniu paštu draudikui nusiuntė automobilio nuotraukas ir kitus duomenis apie įvykį bei automobilį.

Įvertinęs pateiktus duomenis, draudikas 2019 m. vasario 19 d. pareiškėją informavo, kad apskaičiuota draudimo išmoka – 485,75 Eur be PVM. Pareiškėjas 2019 m. vasario 19 d. draudikui pateikė papildomas automobilio nuotraukas ir nurodė: „Keleta daliu nepastebejot. galines k. p. durys, galine arka, galinis banperis ir prie veidrodėlio statramstis (stoike).“ Draudikas 2019 m. vasario 26 d. pareiškėjui pateikė patikslintą automobilio remonto suvestinę, pagal kurią draudimo išmoka – 810,20 Eur be PVM. Susipažinęs su pateikta remonto suvestine, 2019 m. vasario 26 d. pareiškėjas draudikui nurodė: „Galinio bamperio nerasta. pirmoj samatui priek. durys paskaiciavo 140.25.o db jau tapo 123.25.“ Draudikas 2019 m. kovo 6 d. pareiškėjui pateikė patikslintą automobilio remonto suvestinę, kurios bendra suma – 932,60 Eur be PVM. 2019 m. kovo 7 d. pareiškėjas draudiką informavo, kad su patikslinta draudimo išmoka nesutinka, ir pateikė turto vertintojo E. L. parengtą 2019 m. kovo 6 d. Kelių transporto priemonės vertinimo ataskaitą Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Vertinimo ataskaita). Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad pareiškėjo automobilio remonto kaina – 1,305,12 Eur be PVM (tokia suma nurodyta Vertinimo ataskaitos Transporto priemonės vertinimo santraukoje, o Vertinimo ataskaitos remonto sąmatoje nurodyta suma – 1 307,92 Eur be PVM). Gavęs Vertinimo ataskaitą, draudikas kreipėsi į tris automobilių remonto įmones (UAB „Visoda“, UAB „Autovisatos servisas“ ir UAB „Autobroliai“), pastarosios iš pateiktų automobilio sugadinimų nuotraukų nustatė pareiškėjo automobilio remonto kainą. Gavęs minėtų įmonių sudarytas remonto sąmatas, draudikas priėmė sprendimą sumokėti pareiškėjui draudimo išmoką, kuri yra lygi trijų remonto įmonių pasiūlytų kainų vidurkiui – 1 048,05 Eur be PVM.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas 2019 m. balandžio 1 d. pateikė pretenziją draudikui. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas pažeidė Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) 15 straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie įvykį apžiūrėti sugadintą turtą, surašyti apžiūros ataskaitą ir pasirašytinai ją pateikti nukentėjusiam asmeniui. Tik pats pareiškėjas po įvykio draudikui pateikė automobilio nuotraukas ir apgadintų dalių sąrašą. Draudikas pareiškėją informavo apie 485,75 Eur draudimo išmoką, tačiau nepateikė automobilio remonto sąmatos. Siekdamas ją gauti, pareiškėjas nuvyko pas draudiką. Gavęs automobilio remonto sąmatą, pareiškėjas pastebėjo, kad į sąmatą neįtrauktos visos remontuotinos dalys, ir pasiūlė draudikui apžiūrėti automobilį, tačiau draudiko atstovė nurodė pareiškėjui atsiųsti automobilio nuotraukas. Jas pateikęs ir

gavęs patikslintą remonto sąmatą, pareiškėjas nurodė pastebėjęs, kad joje trūko vienos detalės, o kitos kaina buvo sumažinta, palyginti su pirmąja remonto sąmata. Pareiškėjas apie sąmatos trūkumus informavo draudiką, draudiko atstovė pažadėjo informaciją persiųsti ekspertui. Pareiškėjas teigia, išsekus kantrybei, kreipėsis į turto vertintoją. Laukdamas vertinimo ataskaitos, pareiškėjas nurodė gavęs dar vieną draudiko sudarytą remonto sąmatą, tačiau ir su ja nesutikęs, o gautą Vertinimo ataskaitą pateikęs draudikui. Iš draudiko pareiškėjas sužinojo, kad šis Vertinimo ataskaita nesivadovaus, o remsis trijų automobilių remonto įmonių sąmatų vidurkiu. Draudikui neapžiūrėjus automobilio, o pareiškėjui nesutikus su draudiko remonto sąmatomis, pareiškėjas buvo priverstas kreiptis į turto vertintoją. Pareiškėjas prašė sumokėti Vertinimo ataskaitoje nurodytą automobilio remonto kainą – 1 307,92 Eur be PVM, ir atlyginti 120 Eur turto vertinimo išlaidų.

Draudikas 2019 m. balandžio 5 d. raštu atsisakė tenkinti pareiškėjo reikalavimą. Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką. Pareiškėjas nurodė reikalaujantis, kad draudimo bendrovė sąžiningai apskaičiuotų ir atlygintų žalą, t. y. remdamasi Vertinimo ataskaita išmokėtų 1 307,92 Eur (suma, nurodyta be PVM) ir 120 Eur už turėtas turto vertintojo samdymo išlaidas.

Draudikas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad po įvykio pareiškėjo pateiktose nuotraukose nebuvo užfiksuoti visi automobilio apgaditimai. Pareiškėjui nesutikus su pirmąja remonto suvestine ir 2019 m. vasario 19 d. draudikui pateikus papildomas nuotraukas, draudikas sudarė antrąją remonto suvestinę, joje žala įvertinta 810,20 Eur be PVM. Su antruoju žalos apskaičiavimu pareiškėjas taip pat nesutiko, be to, teigė esantis nepatenkintas dėl perskaičiuojant draudimo išmoką pakitusios vienos detalės kainos. Draudikas pareiškėją informavo, kad pozicijos kaina sumažėjo todėl, kad remontuojant automobilį tam tikros išlaidos, pavyzdžiui, dažymo kamerai, nedidėja, nesvarbu, ar dažoma viena detalė, ar daugiau. Dažant ir džiovinant automobilį, šildoma ir džiovinama dažymo kamera. Šios išlaidos yra tokios pat, nesvarbu, kiek dažoma detalių. Jeigu tam tikra dažymo kameros kaina skiriama vienai detalei, tai, pavyzdžiui, keturioms detalėms dažymo kameros išlaidos bus tokios pačios, bet, vertinant kiekvienos detalės dažymo išlaidas, ta kainos dalis bus mažesnė. Taip pat yra ir dėl kitų remonto technologinių priežasčių, susijusių su dažų paruošimu, dėl to, dažant daugiau detalių, vienos detalės darbų kaina tampa šiek tiek mažesnė. Tokia pati logika taikoma, naudojantis visomis dažymo technologijomis. Nepaisydamas to, siekdamas išvengti galimo ginčo, draudikas minimą poziciją pakoregavo: rankiniu būdu sudarė trečią remonto suvestinę ir įrašė tokią pačią sumą, kuri buvo nurodyta pirminėje nuostolių skaičiuoklėje. Vis dėlto ir su trečiąja remonto suvestine pareiškėjas nesutiko ir reikalavo, kad draudimo išmoka būtų apskaičiuota pagal Vertinimo ataskaitą. Draudiko teigimu, Vertinimo ataskaita buvo išnagrinėta, siekiant įvertinti, ar šis dokumentas atspindi realiai nukentėjusiojo patirtą žalą, tačiau buvo priimtas sprendimas apskaičiuojant draudimo išmoką ja nesivadovauti.

Draudiko teigimu, pareiškėjo pateikta Vertinimo ataskaita yra hipotetinė, be to, ne visos į Vertinimo ataskaitos sąmatą įtrauktos pozicijos buvo būtinos. Tokia pozicija yra ratų geometrijos reguliavimas. Draudiko teigimu, įvykio metu smūgio į ratą nebuvo, nes ratų gaubtai išoriškai nudaužyti, nesilaiko, pritvirtinti dirželiais. Nors, įvertinus aplinkybes, būtų tikėtina, kad pareiškėjo automobilio ratą draudiko apdraustasis kliudė, bet iš pateiktų nuotraukų matyti, kad gaubtas buvo apgadintas dar prieš įvykį, o nepriklausomas vertintojas vertina bendrą automobilio remonto kainą, nes neturi prievolės gilintis, kurie vertinamos transporto priemonės apgaditimai galėjo būti padaryti per įvykį. Be to, Vertinimo ataskaitoje pateikiama nuotrauka, kurioje užfiksuotas jau kitas rato gaubtas (lyginant su tomis nuotraukomis, kurias draudikas gavo tiesiogiai iš kliento), tarsi taip bandant pagrįsti ratų geometrijos reguliavimo išlaidų įtraukimo į sąmatą priežastis.

Draudikas pažymėjo, kad esminiai bendrai įvertintos remonto kainos skirtumai, palyginti su Vertintojo sudaryta sąmata, buvo detalių kainos. Vertintojas pasirinko ne ekonomiškiausią, o patį brangiausią transporto priemonės remonto variantą ir remonto darbų kainą vertino remdamasis tik naujų ir originalių detalių kainomis (919,30 Eur – 70 proc. nusidėvėjimas), nors tiek draudikas, tiek remonto įmonės, sudariusios sąmatas, numatė, jog remontui bus naudojamos detalės iš antrinės rinkos (UAB „Visoda“ – 249,39 Eur; UAB „Autovisatos servisas“ – 64,26 Eur; UAB „Autobroliai“ – 140,00 Eur). Draudikas pažymėjo, kad skirtingi servaisai, iš pateiktų nuotraukų įvertinę fiksuotus defektus, rinkosi ir skirtingą automobilio remonto metodologiją, pvz., UAB „Visoda“ numatė žibinto keitimą, o kitos dvi remonto įmonės – šios detalės poliravimą. Draudiko teigimu, abu pasirinkimai buvo teisingi. Draudikas

pažymėjo, jog tiek teisės norminiai aktai, tiek praktikoje taikomi automobilio remonto metodai neįpareigoja draudiko kiekvienu konkrečiu atveju remonto darbų sąmatą sudaryti įtraukiant tik naujų ir originalių detalių kainas (atitinkamai pritaikius priklausantį nusidėvėjimo procentą), jeigu yra gausi remontui atlikti reikalingų detalių pasiūla antrinėje rinkoje. Apgadinta transporto priemonė „Toyota Avensis“ pagaminta 2003-aisiais metais, šio modelio automobiliai Lietuvoje iki šiol yra gana gausiai eksploatuojami. Draudikas atkreipė dėmesį, kad pačioje Vertinimo ataskaitoje rašoma, jog nustatytos transporto priemonės atkūrimo (remonto) išlaidos yra preliminarios. Be to, draudikas neteigia, jog remonto įmonių sudarytos sąmatos yra galutinę žalą pagrindžiantys dokumentai, nes automobilio remonto kaina dar gali kisti. Draudikui nėra žinoma, ar automobilis apskritai buvo remontuotas, kiek realiai kainavo jo remontas. Būtent dėl šios priežasties buvo priimtas sprendimas išmokėti neginčijamą draudimo išmoką žalai atlyginti, suteikiant galimybę pareiškėjui įrodyti realiai patirtas išlaidas.

Draudiko teigimu, Vertinimo ataskaitoje nurodytas valandinis darbų įkainis – 28 Eur, o remonto įmonių – atitinkamai 20,27 Eur, 25 Eur ir 25 Eur. Akivaizdus vertintojo nurodytų ir realiai veikiančių remonto įmonių įkainių skirtumas patvirtina, kad vertintojas nesivadovavo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.38 straipsnyje įtvirtintu sutarčių vykdymo ekonomiškumo principu. Draudikas nurodė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 15 punkte nustatyta, kad *būtinų remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais*. Vidutiniai įkainiai reiškia, kad turi būti nustatyta vidutinė, o ne didžiausia ir ne mažiausia kaina, todėl valandiniai įkainiai buvo apskaičiuoti remiantis būtent servisu, kurie gali realiai atlikti remontą, sąmatomis (apskaičiuojant jų vidurkį), jie, draudiko nuomone, yra atitinkantys vidutinių įkainių ir teisės aktuose įtvirtintų būtinųjų išlaidų sąvokas. Be to, remonto įmonės yra pelno siekiantys juridiniai asmenys, todėl abejotina, kad jos transporto priemones remontuotų pigiau, nei įprasta. Be to, jokiam teisės akte nėra įtvirtinta, jog „Audatex“ programoje pateikti vidutiniai įkainiai ir yra visos rinkos vidutiniai įkainiai. Tai tik viena iš vertinant transporto priemones naudojamų kompiuterinių programų. Rinkoje yra veikiančių remonto įmonių, kurios nesinaudoja kompiuterinėmis programomis: nuo platintojų, kurie naudoja gamintojo programas sugaištam laikui apskaičiuoti, iki paprastų servisų, kurie sugaištą laiką vertina pagal faktiškai sugaištą laiką.

Draudikas nurodė, kad jo siūlomos mokėti kaip neginčijamos draudimo išmokos dydis nuo pirminio vertinimo pakito, įtakos tam turėjo remonto įmonių sudarytos sąmatos, kurios buvo gautos dėl to, kad pareiškėjas, nesutikęs su draudiko siūloma mokėti pinigų suma, kreipėsi į nepriklausomą vertintoją. Už Vertinimo ataskaitos sudarymą pareiškėjas sutiko sumokėti 60 Eur, t. y. 50 proc. Vertinimo ataskaitos sudarymo išlaidų.

Ginčo nagrinėjimo metu, draudikas paaiškino, kad jo ekspertas, dar kartą įvertinęs remonto įmonių sudarytas sąmatas ir jose nurodytas pozicijas palyginęs su Vertinimo ataskaitos sąmatoje išskirtomis pozicijomis, pastebėjo, kad UAB „Visoda“ ir UAB „Autovisatos servisas“, skaičiuodamos automobilio remonto po įvykio kainą, praleido galinio buferio dažymą. Dėl šios priežasties papildomai prie jau esančios skaičiuoklės ši pozicija buvo pridėta. Atitinkamai tokiu atveju UAB „Visoda“ sąmatos suma yra 1 112,86 Eur be PVM, UAB „Autovisatos servisas“ – 1 114,17 Eur be PVM, UAB „Autobroliai“ sąmatoje nurodyta 1 137,56 Eur be PVM suma ir ji nekinta. Taigi, perskaičiuotų sąmatų vidurkis yra lygus 1 121,53 Eur be PVM ir draudikas sutinka papildomai pareiškėjui sumokėti 73,48 Eur. Kadangi pareiškėjas banko sąskaitos rekvizitų nėra pateikęs, pavedimas žalai atlyginti išmokant neginčijamą draudimo išmoką bei kompensuojant 50 proc. (60 Eur) turėtų vertintojo išlaidų nebuvo atliktas. Draudikas nurodė, kad kitos Vertinimo ataskaitos sąmatos pozicijos, išskyrus ratų geometriją, nebuvo laikomos nepagrįstai įtrauktomis. Esminiai vertintojo atlikto vertinimo ir remonto sąmatose įvardytų sumų skirtumai yra detalių kainų ir darbų įkainių skirtumai.

Taigi, draudikas sutinka pareiškėjui sumokėti galutinę 1 121,53 Eur draudimo išmoką, atlyginančią automobilio remonto išlaidas, ir 60 Eur draudimo išmoką, atlyginančią automobilio vertinimo išlaidas.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis

rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios per įvykį pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų remonto ir turto vertinimo išlaidas.

Dėl automobilio apžiūros

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad atsakingas draudikas arba biuras nedelsdami, ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo nukentėjusio trečiojo asmens rašytinio pranešimo apie eismo įvykį gavimo dienos, privalo nusiųsti įgaliotą asmenį apžiūrėti sugadintą ar sunaikintą turtą, surašyti apžiūros ataskaitą ir pateikti ją pasirašytinai susipažinti nukentėjusiam trečiajam asmeniui. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas pažeidė TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą. Pareiškėjo teigimu, draudikui neapžiūrėjus automobilio, o pareiškėjui nesutikus su draudiko nustatytu žalos dydžiu ir kreipusis į vertintoją, draudikui kilo pareiga visiškai atlyginti pareiškėjo patirtas automobilio vertinimo išlaidas.

Pateikti duomenys patvirtina, kad 2019 m. vasario 12 d. apie įvykį pareiškėjas draudiką informavo internetu, o vėliau tą pačią dieną elektroniniu paštu draudikui nusiuntė automobilio nuotraukas ir kitus duomenis apie įvykį bei automobilį. Susipažinęs su pirmąja draudiko sudaryta remonto suvestine ir pastebėjęs, kad į ją neįtraukti visi apgadinimai, pareiškėjas draudikui pateikė papildomas automobilio nuotraukas ir informaciją apie pastebėtus netikslumus. Įvertinęs pareiškėjo pateiktą informaciją draudikas kelis kartus tikslino remonto suvestinę, vėliau draudiko prašymu buvo sudarytos ir remonto įmonių sąmatos. Taigi, per TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą draudikas gavo informaciją apie pareiškėjo automobilio apgadinimus po įvykio ir ja rėmėsi, o gavęs pareiškėjo patikslintą informaciją, į ją taip pat atsižvelgė, apskaičiuodamas žalos dydį. Pareiškėjas nenurodė, kad jam nepavyko užfiksuoti tam tikrų apgadinimų. Įvertinus nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad pareiškėjas draudikui pateikė pakankamą informaciją žalos dydžiui nustatyti, kilus poreikiui, ją patikslino, o draudikas į patikslinimus atsižvelgė. Manytina, kad pareiškėjas, įvykio dieną draudikui pateikęs automobilio apgadinimo nuotraukas ir informaciją apie apgadinimus, iš esmės sutiko, kad tokiu būdu būtų atlikta pirminė automobilio apžiūra. Nėra pagrindo sutikti su pareiškėju, kad, gavęs pakankamai duomenų apie automobilio apgadinimus, draudikas privalėjo dar kartą pats apžiūrėti automobilį. Minėtos įstatymo normos tikslas yra užtikrinti, kad išsami informacija apie per eismo įvykį padarytą žalą būtų operatyviai pateikta draudikui ir vyktų sklandus žalos administravimas. Šį tikslą įgyvendinus be betarpiškos draudiko atliktos automobilio apžiūros nėra pagrindo daryti išvadą, kad draudikas tinkamai nevykdė pareigos apžiūrėti apgadintą turtą ar kad tai būtų turėję įtakos nustatant žalą.

Dėl draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų remonto išlaidas

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Taisyklių 13 punkte: nukentėjusio trečiojo asmens turtui (transporto priemonei ar kitam kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui) padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas ar biuras, vadovaudamasis atsakingo draudiko ar biuro įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Vadovaujantis Taisyklių 15 punktu, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos

(transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinų remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Jeigu nustatyta, kad sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, bet neprivalo būti keičiamos, remontas turi būti atliekamas kaip tik šiuo numatytu būdu. Sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, jeigu po remonto jos atitiks techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo pasirenka kitą remonto būdą – detales ir (ar) dalis, kurios gali būti suremontuotos, pakeičia naujomis, atsakingas draudikas ar biuras neatlygina visų tokio remonto išlaidų, o žala apskaičiuojama pagal būtinų remonto išlaidas.

Įvertinus minėtą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad žalos dydžio nustatymo pareiga nustatyta ir prerogatyva suteikta draudikui. Šiuo atveju pirminį žalos dydžio vertinimą atliko draudiko ekspertas. Pareiškėjui nesutikus su pirminiu ir patikslintu žalos vertinimu, draudikas kreipėsi į tris Lietuvoje veikiančias automobilių remonto įmones ir jų pateiktų komercinių remonto pasiūlymų pagrindu, išvesdamas sąmatų vidurkį, nustatė automobilio remonto kainą, šią sumą pasiūlė išmokėti pareiškėjui, bet pareiškėjas nepateikė draudikui savo banko sąskaitos rekvizitų. Taisyklių 13 punkte suteikta teisė draudikui žalos dydį nustatyti pagal įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turta, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus. Taisyklių 15 punkte nustatyta, kad būtinų remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Atsižvelgiant į minėtą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad draudikas turėjo teisę žalos dydį nustatyti pagal automobilių remonto įmonių pateiktas remonto sąmatas, o trijų pasiūlymų kainų vidurkį laikyti vidutine automobiliui atkurti būtinų remonto darbų ir detalių kaina.

Minėtas teisinis reglamentavimas patvirtina, kad vertinimo ataskaita yra vienas galimų žalos dydžio nustatymo šaltinių. Vis dėlto vertinimo ataskaitai nėra suteikta didesnė įrodomoji galia negu kitiems surinktiems įrodymams ir ji savaime nepaneigia kitų žalos dydį pagrindžiančių duomenų, o turi būti vertinama kompleksiskai, siekiant įgyvendinti Lietuvos CK 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą ir CK 6.38 straipsnyje įtvirtintą ekonomiškumo principą.

Vertinimo ataskaitoje nurodyta pareiškėjo automobilio remonto kaina yra 1 305,12 Eur be PVM. Kaip minėta, UAB „Visoda“ sudarytos pirminės remonto sąmatos suma buvo 1 007,22 Eur be PVM, UAB „Autovisatos servisas“ – 999,37 Eur be PVM, UAB „Autobroliai“ – 1 137,56 Eur be PVM. Gavęs minėtų įmonių sudarytas remonto sąmatas, draudikas priėmė sprendimą mokėti pareiškėjui draudimo išmoką, kuri yra lygi trijų remonto įmonių pasiūlytų kainų vidurkiui - 1 048,05 Eur be PVM.

Draudiko ekspertui pastebėjus, kad UAB „Visoda“ ir UAB „Autovisatos servisas“, skaičiuodamos automobilio remonto kainą, praleido galinio buferio dažymą, šia pozicija minėtų įmonių sąmatos buvo papildytos: patikslintos UAB „Visoda“ sąmatos suma – 1 112,86 Eur be PVM, UAB „Autovisatos servisas“ – 1 114,17 Eur be PVM. UAB „Autobroliai“ sąmata nekito. Taigi, perskaičiuotų sąmatų vidurkis yra lygus 1 121,53 Eur be PVM.

Dėl ratų geometrijos reguliavimo ir ratų gaubtui padarytos žalos atlyginimo išlaidų

Draudikas nurodė, kad į Vertinimo ataskaitą nepagrįstai buvo įtraukta ratų geometrijos reguliavimo (suvedimo) paslauga. Draudiko teigimu, nors įvykio metu smūgis į ratą galėjo būti, tačiau iš nuotraukų matyti, kad rato gaubtai buvo apdaužyti anksčiau, nesilaiko, pritvirtinti dirželiais. Kita vertus, vertintojas, nustatydamas pažeidimus, neturi pareigos jų sieti su įvykiu.

Iš pateiktos eismo įvykio deklaracijos ir pareiškėjo paaiškinimų apie įvykį matyti, kad pareiškėjas važiavo per sankryžą juosta, iš kurios galima važiuoti tiesiai ir į dešinę. Įvykį sukėlęs asmuo važiavo eismo juosta, iš kurios galima sukti tik į kairę pusę, bet važiavo tiesiai, nepastebėjęs kelio ženklo.

Draudikas neginčija aplinkybės, kad jo apdraustasis savo automobiliu galėjo kliudyti pareiškėjo automobilio ratai, tačiau teigia, kad poreikį atlikti ratų geometrijos suregulavimą nulėmė ne įvykis, o ankstesnis automobilio eksploatavimas. Vis dėlto draudiko pasitelktos UAB „Visoda“ parengtoje remonto sąmatoje į dažymo darbus buvo įtrauktas ir priekinio kairiojo rato gaubto dažymas, o UAB „Autovisatos servisas“ sąmatoje – rato gaubto keitimas. Taigi, pateiktais duomenimis, automobilio remonto įmonės minėto gaubto apgadinimą laikė susijusiu su įvykiu, kartu tokia laikė dažymo poreikį nulėmusio susidūrimo su ratu aplinkybę.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad

draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Minėto straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad draudikas privalo įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką.

Automobilių apžiūrėjęs pareiškėjo pasitelktas vertintojas nustatė, kad reikia atlikti automobilio ratų geometrijos reguliavimą ir šias išlaidas įtraukė į sąmatą. Draudikas iš esmės ratų suvedimo poreikio neginčijo, tik teigė, kad jis nulemtas ne įvykio, o ankstesnio automobilio eksploatavimo. Vis dėlto tiek draudikas, tiek jo pasitelktos remonto įmonės iš esmės pripažino, kad įvykio metu smūgis į kairįjį priekinį automobilio ratą buvo. Esant tokiems duomenims, draudikas turėjo pareigą įrodyti, kad smūgis įvykio metu nenulėmė ratų suvedimo poreikio, o jis buvo kilęs jau anksčiau. Vis dėlto draudikas nepateikė jokių duomenų, kurie patikimai pagrįstų ir įrodytų Automobilio ratų geometrijos būklę iki įvykio. Draudikui nepagrindus, kad ratų suvedimas nėra būtinas ir nėra nulemtas įvykio, jam kilo pareiga sumokėti draudimo išmoką, atlyginančią ratų suvedimo darbų kainą.

Dėl detalių remonto ir keitimo išlaidų

Draudikas nurodė, kad UAB „Visoda“ parengtoje remonto sąmatoje numatytas žibinto keitimas, o kitų remonto įmonių – šios detalės poliravimas, tačiau visi šie pasirinkimai yra teisingi. Pareiškėjas prašė, kad į visas remonto įmonių sąmatas būtų įtrauktas žibinto keitimas.

Kaip minėta, Taisyklių 15 punkte nustatyta, kad, jeigu sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, bet neprivalo būti keičiamos, remontas turi būti atliekamas kaip tik šiuo numatytu būdu. Sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, jeigu po remonto jos atitiks techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo pasirenka kitą remonto būdą – detales ir (ar) dalis, kurios gali būti suremontuotos, pakeičia naujomis, atsakingas draudikas ar biuras neatlygina visų tokio remonto išlaidų, o žala apskaičiuojama pagal būtinas remonto išlaidas.

Pareiškėjo pateiktoje Vertinimo sąmatoje numatytas kairiojo žibinto keitimas. Draudiko pateiktoje UAB „Visoda“ sąmatoje numatytas žibinto keitimas, UAB „Autovisatos servisas“ – žibinto remontas, UAB „Autobroliai“ sąmatoje – žibinto poliravimas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Vertinimo sąmatoje numatytas kairiojo sparno keitimas. Jis numatytas ir UAB „Visoda“ bei UAB „Autobroliai“ sąmatose, o UAB „Autovisatos servisas“ sąmatoje numatytas kairiojo sparno remontas ir dažymas.

Taigi, remonto įmonės, įvertinusios tuos pačius duomenis apie apgadinimus, numatė skirtingus apgadinimo šalinimo būdus. Nėra pateikta duomenų, kad šiuo atveju saugiam ir techniškai tvarkingam automobilio naudojimui galimas tik detalių keitimas. Be to, nėra pagrindo daryti išvadą, kad savo srities profesionalės, realiai veikiančios remonto įmonės rinktųsi apgadinimo šalinimo būdus, jeigu po remonto automobilis neatitiktų techninių aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimų. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, manytina, kad būtinybė keisti visas Vertinimo ataskaitoje kaip keistinas nurodytas detales nėra pagrįsta ir įrodyta, todėl galimas ir minėtų detalių remonto išlaidų kompensavimas.

Kartu pažymėtina, kad Vertinimo ataskaitoje numatytas automobilio kairiojo priekinio rato gaubto keitimas. UAB „Visoda“ parengtoje remonto sąmatoje į dažymo darbus buvo įtrauktas ir priekinio kairiojo rato gaubto dažymas, o UAB „Autovisatos servisas“ sąmatoje – rato gaubto keitimas. UAB „Autobroliai“ sąmatoje rato gaubto keitimo ar remonto darbai nėra numatyti. Draudikas iš esmės neginčija rato gaubtui padarytos žalos ir neįrodė, kad ji nesusijusi su įvykiu. Vis dėlto žalos rato gaubtui šalinimo išlaidos įtrauktos tik į dvi iš trijų remonto įmonių sąmatų, pagal kurių vidurkį draudikas skaičiuoja draudimo išmoką. Todėl rato gaubtui padarytą žalą atlyginanti draudimo išmoka turi būti perskaiciuota, žalos šalinimo išlaidas įvertinus ir trečiajai remonto įmonei UAB „Autobroliai“.

Dėl detalių kainų ir darbų įkainių

Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad atsarginių dalių, reikalingų atkuriamajam remontui, kainos yra pagal Lietuvos rinkos sąlygas pakoreguotos originalių dalių kainos.. Atsarginių dalių kainų šaltinis – kompiuterinis atkūrimo išlaidų skaičiavimo modulis „Audatex“ bei gamintojo atstovo suteikta informacija apie keičiamų dalių kainas (pagal kėbulo numerį). Draudiko teigimu, remdamasis tik naujų originalių detalių kainomis, vertintojas pasirinko ne ekonomiškiausią, o patį brangiausią transporto priemonės remonto variantą, pagal kurį detalių kaina - 919,30 Eur, ji turėjo būti sumažinta net 70 proc. nusidėvėjimu.

Remiantis Taisyklių 15 punktu, reglamentuojančiu keičiamų dalių vertės nustatymo sąlygas, į automobilio nuvertėjimą dėl eksploataavimo atsižvelgti būtina, nes žalos atlyginimu siekiama sugadinto turto vertę atkurti iki tos, kuri buvo prieš teisės pažeidimą. Dėl to turi būti atlyginama ne visa naujų keičiamų detalių vertė, o jos dalis, nes buvo sugadintos ne naujos detalės, o jau atitinkamai susidėvėjusios (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 2000 m. birželio 16 d. nutarimu Nr. 27 patvirtinta Teismų praktikos taikant įstatymus dėl atlygintinos turtinės žalos, padarytos eismo įvykio metu, apibendrinimo apžvalga). Automobilio detalių keitimo išlaidų skaičiavimas pagal nusidėvėjusių automobilio detalių kainas atitinka transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties, kaip nuostolių draudimo sutarties (Draudimo įstatymo 91 straipsnio 4 dalis), kompensacinę paskirtį, neleidžiančią nukentėjusiam trečiajam asmeniui gauti didesnę draudimo išmoką, negu faktiškai jo patirti nuostoliai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 23 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-229/2014). Draudikas nurodė, kad, pagal Taisyklių 15 punktą, kai trečiasis asmuo neremontuoja turto, atlyginami nuostoliai yra siejami su būtinomis turto remonto išlaidomis, reikalingomis atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir ar dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Duomenų, kad šiuo atveju pareiškėjo automobiliui nebūtų naudotų detalių rinkoje, nėra. Atsižvelgiant į draudimo sutarties, kurios pagrindu pareiškėjui buvo apskaičiuotas nuostolio dydis, kompensacinę paskirtį ir į tai, kad automobilio detalių keitimo išlaidų skaičiavimas pagal dėvėtų ar neoriginalių detalių kainas neprieštaruoja Taisyklių 15 punkte įtvirtintoms keičiamų dalių vertės nustatymo sąlygoms, nėra pagrindo draudiko (jo pasitelktų remonto įmonių) taikytų keičiamų detalių atkūrimo išlaidų skaičiavimo principų laikyti nepagrįstais.

Vertinimo ataskaitoje taip pat nurodyta, kad, nustatant vertinamos transporto priemonės remonto išlaidas, taikomi vidutiniai remonto darbų įkainiai, atitinkantys technologijų lygį, vadovaujantis gamyklų gamintojų rekomenduojamais laiko normatyvais. Vidutiniai remonto darbų įkainiai apskaičiuoti naudojantis „Audatex“ sistema, atlikus išsamų Lietuvos remonto įmonėse taikomų remonto įkainių tyrimą. Vis dėlto draudikas pažymėjo, kad Vertinimo ataskaitoje nurodomas valandinis darbų įkainis - 28 Eur, o realiai veikiančių remonto įmonių – atitinkamai 20,27 Eur, 25 Eur ir 25 Eur. Akivaizdus vertintojo nurodytų ir realiai veikiančių remonto įmonių įkainių skirtumas patvirtina, kad vertintojas nesivadovavo CK 6.38 straipsnyje įtvirtintu sutarčių vykdymo ekonomiškumo principu.

Kaip minėta, Taisyklių 15 punkte nustatyta, kad būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Draudikas pateikė trijų faktiškai veikiančių įmonių sąmatas, jose nurodyti darbų įkainiai yra mažesni už turto vertintojo nurodytus įkainius. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankui nėra pateikta jokių konkrečių duomenų, patvirtinančių, kad Vertinimo ataskaitoje minimas remonto įmonių įkainių tyrimas realiai buvo atliktas, kokios remonto įmonės buvo apklaustos ir kokie duomenys buvo vertinami. Objektiviais įrodymais nepagrįsti paaiškinimai dėl rinkoje vyraujančių vidutinių rinkos kainų negali paneigti realiai rinkoje veikiančių autorizuotų remonto įmonių nurodytų kainų. Nėra pagrindo abejoti remonto įmonių įkainių teisingumu ar realumu. Manytina, kad trijų faktiškai veikiančių remonto įmonių duomenys atspindi padėtį rinkoje ir vidutinius įkainius. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, nėra pagrindo daryti išvadą, kad draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, privalėjo remtis vertintojo nurodytais remonto darbų įkainiais.

Konstatuotų aplinkybių kontekste svarbu ir tai, kad nesivadovavimas nepriklausomo turto vertintojo sudaryta Vertinimo ataskaita nereiškia, kad draudikas, pareiškėjui pateikus įrodymus, patvirtinančius, kad už draudiko apskaičiuotą ir papildomai draudikui šiuo sprendimu rekomenduojamą išmokėti draudimo išmoką nebuvo galima atkurti jam priklausančios transporto priemonės į iki įvykio buvusią būklę, neturėtų atlyginti ir pareiškėjo nuostolių, viršijančių minėtą draudimo išmoką.

Dėl nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo

Pareiškėjas nurodė patyręs 120 Eur automobilio vertinimo išlaidų ir prašė draudiko jas atlyginti. Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas sutiko pareiškėjui atlyginti 50 proc. patirtų vertinimo paslaugų išlaidų – 60 Eur.

Vadovaujantis Civilinio kodekso 6.38 straipsnyje įtvirtintais prievolių vykdymo principais, prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai ir nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo

kriterijais. Jeigu vienai iš šalių prievolės vykdymas kartu yra ir profesinė veikla, ši šalis turi vykdyti prievolę taip pat pagal tai profesinei veiklai taikomus reikalavimus. Kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis).

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pasamdyti turto vertintoją, kad šis nustatytų turtui padarytos žalos dydį, jeigu draudiko įgaliotas asmuo neatvyko apžiūrėti sugadinto turto per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą 3 dienų terminą. Tokiu atveju atsakingas draudikas privalo atlyginti protingumo kriterijus atitinkančias nukentėjusiojo trečiojo asmens turėtas turto vertintojo samdymo išlaidas. TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje taip pat nurodyta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo.

Lietuvos banko nuomone, įprastai, jeigu asmuo nusprendžia pasinaudoti TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta teise savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo, draudikas neturi pareigos atlyginti dėl to patirtų išlaidų. Kita vertus, vadovaujantis minėtais prievolių vykdymo principais, Lietuvos banko nuomone, TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalies nuostatos nereiškia, kad draudiko pareiga atlyginti nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidas gali kilti besąlygiškai tik vieninteliu atveju – per nustatytą terminą neapžiūrėjus sugadinto turto. Manytina, kad nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidos nukentėjusiam trečiajam asmeniui turi būti atlyginamos tiek tuomet, kai draudikas neapžiūri sugadinto turto teisės aktuose nustatytais terminais, tiek tada, kai išlaidas nukentėjęs asmuo patiria įrodinėdamas žalos dydį, o draudikas, vadovaudamasis pateiktomis ekspertų išvadomis, perskaičiuoja draudimo išmoką, taigi, pripažįsta, kad iš pradžių ją buvo apskaičiavęs neteisingai. Kitoks TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos nuostatos aiškinimas tam tikrais atvejais sudarytų sąlygas iškreipti transporto priemonių civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sistemos funkcionavimo pagrindus ir principus: galėtų susidaryti situacija, kai TPVCAPDĮ numatyta nukentėjusio trečiojo asmens teisė savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo virstų esmine teisingo nuostoliu nustatymo sąlyga ir iš esmės eliminuotų draudiko atsakomybę dėl tinkamo savo prievolių vykdymo.

Iš ginčo šalių pateiktų duomenų matyti, kad draudikas 2019 m. vasario 19 d. pareiškėją informavo, kad apskaičiuota draudimo išmoka – 485,75 Eur be PVM. Pareiškėjas 2019 m. vasario 19 d. draudikui nurodė, kad liko neįvertinta dalis apgadinimų, pateikė papildomas automobilio nuotraukas. Draudikas 2019 m. vasario 26 d. pareiškėjui pateikė patikslintą automobilio remonto suvestinę, pagal kurią draudimo išmoka – 810,20 Eur be PVM. 2019 m. vasario 26 d. pareiškėjas draudikui nurodė, kad dalis apgadinimų vis dar neįvertinta, nesutiko su galinių durų remonto kainos sumažinimu. Iš Vertinimo ataskaitos matyti, kad 2019 m. vasario 28 d. vertintojas apžiūrėjo automobilį. 2019 m. kovo 6 d. iš draudiko gavęs patikslintą automobilio remonto suvestinę (suma - 932,60 Eur be PVM), pareiškėjas draudiką informavo, kad su patikslinta draudimo išmoka nesutinka, ir prašė mokėti išmoką, apskaičiuotą Vertinimo ataskaitos pagrindu. Gavęs Vertinimo ataskaitą, draudikas kreipėsi į tris automobilių remonto įmones, pastarosios iš pateiktų automobilio sugadinimų nuotraukų nustatė pareiškėjo automobilio remonto kainą. Gavęs minėtų įmonių sudarytas remonto sąmatas, draudikas priėmė sprendimą sumokėti pareiškėjui draudimo išmoką, kuri yra lygi trijų remonto įmonių pasiūlytų kainų vidurkiui (1 048,05 Eur be PVM). Vis dėlto vėliau draudikas informavo nustatęs, kad dvi iš remonto įmonių, kurių sąmatų pagrindu apskaičiuota draudimo išmoka, neįtraukė į savo sąmatas galinio buferio dažymo darbų, todėl jų sąmatos buvo patikslintos, taip pat dar kartą patikslinta ir galutinė draudiko apskaičiuota draudimo išmoka (1 121,53 Eur be PVM).

Kaip minėta, Lietuvos banko nuomone, nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidos turi būti atlyginamos ir tada, kai išlaidas nukentėjęs asmuo patiria įrodinėdamas žalos dydį, o draudikas, gavęs eksperto išvadą, perskaičiuoja draudimo išmoką, taigi, pripažįsta pirminį apskaičiavimą buvus neteisingą. Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjas kelis kartus kreipėsi į draudiką dėl draudimo išmokos dydžio, nuroydamas konkrečius nesutikimo su žalos dydžiu motyvus. Tik pareiškėjui pateikus Vertinimo ataskaitą, draudikas kreipėsi į tris automobilių remonto įmones ir jų sąmatų pagrindu apskaičiavo draudimo išmoką, tačiau vėliau ją dar kartą patikslino, atsižvelgdamas į Vertinimo ataskaitos sąmatą. Draudiko siūlomos mokėti draudimo išmokos dydis kito tris kartus ir gana smarkiai – nuo pradinės 485,75 Eur be PVM sumos iki 1 121,53 Eur be PVM sumos. Įvertinus minėtas aplinkybes,

manytina, kad turto vertintojo samdymo išlaidos laikytinos patirtomis įrodinėjant žalos dydį ir turi būti atlygintos.

Pažymėtina, kad pareiškėjas pakankamai bendradarbiavo su draudiku ir siekė teisingo nuostolių dydžio nustatymo, gavęs informaciją apie apskaičiuotų nuostolių dydį ne kartą kreipėsi į draudiką su prašymu perskaičiuoti nuostolius, tačiau pastarasis tinkamai žalos dydžio vis nenustatydavo. Manytina, kad pareiškėjas pagrįstai kreipėsi į turto vertintoją dėl nuostolių dydžio nustatymo ir būtent Vertinimo ataskaita turėjo esminės įtakos, kad nuostoliai būtų perskaičiuoti.

Nurodytų aplinkybių pagrindu, remiantis protingumo, teisingumo ir sąžiningumo principais bei siekiant užtikrinti šalių teisių ir teisėtų interesų pusiausvyrą, darytina išvada, kad draudikas turi pareigą atlyginti ne tik pusę (60 Eur) pareiškėjo patirtų turto vertintojo samdymo išlaidų, kurias draudikas sutinka atlyginti, bet ir dar 60 Eur išlaidų, kad jos visiškai atlygintų turto vertintojo samdymo išlaidas.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, pareiškėjo reikalavimas tenkintinas iš dalies. Draudikui sutinkant pareiškėjui sumokėti galutinę 1 121,53 Eur draudimo išmoką, atlyginančią automobilio remonto išlaidas, ir 60 Eur draudimo išmoką, atlyginančią automobilio vertinimo išlaidas, draudikui rekomenduotina pareiškėjui išmokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią automobilio ratų geometrijos reguliavimo išlaidas ir automobilio rato gaubtui padarytos žalos šalinimo išlaidas, taip pat išmokėti pareiškėjui papildomą draudimo išmoką, atlyginančią likusias 60 Eur turto vertinimo išlaidas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies tenkinti pareiškėjo T. Ž. reikalavimą ir rekomenduoti AAS „BTA Baltic Insurance Company“:

1.1. išmokėti pareiškėjui papildomą draudimo išmoką, atlyginančią automobilio ratų geometrijos reguliavimo išlaidas ir automobilio rato gaubtui padarytos žalos šalinimo išlaidas;

1.2. išmokėti pareiškėjui papildomą draudimo išmoką, atlyginančią 60 Eur turto vertinimo išlaidų.

2. Įpareigoti AAS „BTA Baltic Insurance Company“ per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytas rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius